

bronzové (kultura lidu popelnicových polí), která je zde hojnější (srov. Belcredi et al. 1989, 98). Vzhledem k tomu, že se osídlení doby bronzové prolínalo s osídlením starého neolitu, bude interpretace a datace některých struktur komplikovaná, zejména v případě relikvů nadzemních konstrukcí. K osídlení doby bronzové lze prozatím s jistotou přiřadit několik sídlištních objektů a poměrně rozměrné zásobní jámy. Podrobnější vyhodnocení terénní situace a zpracování materiálu stále probíhá.

Literatura

Belcredi, L., Čižmář, M., Koštuřík, P., Oliva, M., Salaš, M. 1989: *Archeologické lokality a nálezy Brno-venkov*. Brno: Okresní muzeum Brno-venkov.

Summary

A multi-period settlement was identified during a rescue archaeological excavation necessitated by the building of infrastructure for future family houses on the outskirts of Hrubšice (a local part of Ivančice, Brno-Country District), with occupation from the Middle and Late Bronze Age representing a significant component.

Alžběta Čerevková, Katarína Bučová Čerňavová

Jarohněvice (okr. Kroměříž)

„Malé klínky“.

Kultura popelnicových polí. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.2588839N, 17.3396614E; 49.2564611N, 17.3387817E; 49.2562931N, 17.3400692E; 49.2587300N, 17.3407558E

Záchraný archeologický výzkum na lokalitě Jarohněvice, trať „Malé klínky“, byl proveden s přestávkou pracovníky Archeologického centra Olomouc, p. o., v době mezi 2. a 15. zářím a 10. a 21. prosincem roku 2021 v předstihu před plánovanou investiční stavbou budoucího VTL plynovodu Moravia. V trase plánovaného plynovodu jde o úsek mezi 72,9 km a 73,2 km. Investorem stavby byla společnost NET4GAS, s.r.o. Podařilo se zachytit část rovinného sídliště z období kultury popelnicových polí, reprezentovaného převážně zásobními jámami. Prozkoumáno bylo celkem 45 objektů. Ve čtyřech z těchto objektů bylo nalezeno velké množství mazanícových fragmentů, indikujících blízkou přítomnost nadzemních konstrukcí. Tyto stavby se však během výzkumu nepodařilo zachytit. Z artefaktů je pak možné zmínit větší počet získaných masivních keramických závaží, kamenný artefakt s částečným provrtem, několik keramických přeslenů a zachovalé keramické šterchátko.

Literatura

SAS 2000: Státní archeologický seznam. Národní památkový ústav. ID SAS 28448 [online]. [cit. 2022-01-13]. Dostupné z: http://isad.npu.cz/ost/archeologie/ISAD/edit_new/index.php?frame&IDENT=28448.

Summary

Part of a settlement tentatively dated to the Urnfield period was documented during a rescue archaeological excavation in the “Malé klínky” field in Jarohněvice (Kroměříž District). The investigated features were mainly storage pits; the floor plans of above-ground structures were not recorded.

Vít Záhorák

Jívová (okr. Olomouc)

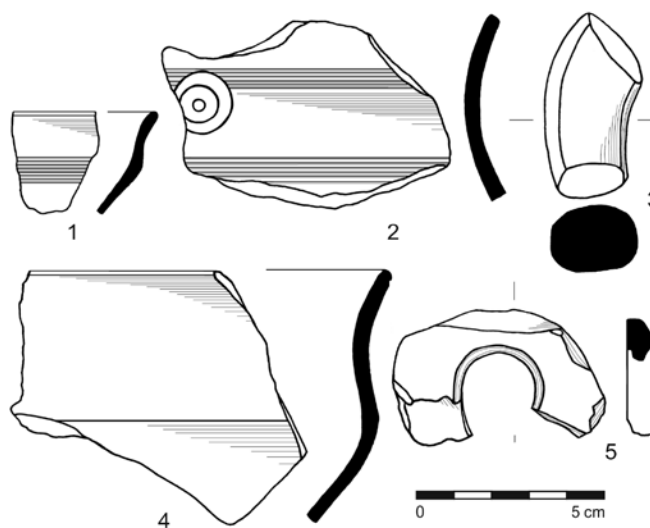
Tepenec, parc. č. 2201/13.

Lužická kultura, pozdní doba bronzová. Hradiště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84 – 49.7049544N, 17.3647903E

Vlastivědné muzeum v Olomouci získalo v roce 2021 kolekci archeologických nálezů od P. Petržely. Darovaná kolekce pochází ze středomoravských hradů Tepence a Hlubokého. Z hradu Hlubokého mělo jít o čtyři až pět nálezů a zbytek byl vyzvednut na předhradí Tepence. Bohužel se materiál z obou lokalit smíchal a dnes není možné u jednotlivých kusů určit původní naleziště. Předaný soubor reprezentují zejména středověké nálezy (keramika, několik kovových artefaktů, část prejzy a kus kompaktní vápenné malty) a v menšině je zastoupena keramika lužické kultury. S ohledem na skutečnost, že z prostoru hradu Hlubokého zatím pravěké osídlení neznáme, můžeme s vysokou mírou pravděpodobnosti připustit, že keramika z doby kultury popelnicových polí pochází pouze z areálu předhradí Tepence. Podle sdělení nálezce byl materiál vyzvednut v roce 2007 z již dříve vyhloubeného výkopu, který se nachází na temeni vrcholku s nadmořskou výškou 519 m poblíž brány do areálu předhradí.

Do pravěku lze zařadit celkem 16 nálezů. V drtivé většině případů jde o zlomky keramiky vypálené do černé barvy s jemnou rytou výzdobou. Hrubší tvary cihlové barvy zdobí pouze výčnělky či horizontálně položené plastické lišty. Typologicky můžeme rozlišit šálek (obr. 6: 1), amforu (obr. 6: 2) a mísu (obr. 6: 4). Další nález představuje zlomek plochého hliněného kruhu (obr. 6: 3). Několik podobných exemplářů známe již z předchozích výzkumů (srov. Dohnal 1988, 41, tab. 18: 1–4, 7–8). Popsanou kolekci keramiky lze klást do pozdní doby bronzové až starší doby železné, což je v souladu s dosavadním datování hradiska (Dohnal 1988, 41, tab. 9–16, 19; Vrána, Vránová 2016, 27–30). Do pravěku řadíme také částečně dochovanou břidlicovou destičku, do níž byl vyvrtán kruhový otvor o průměru 23 mm (obr. 6: 5). Podobných nálezů známe z Tepence větší množství a je možné předpokládat jejich výrobu přímo v areálu hradiska (Vrána, Vránová 2016, 30, obr. 17).

Obr. 6. Jívová. Výběr nálezů lužické kultury. Kresba L. Hlubek.

Fig. 6. Jívová. Selection of Lusatian culture finds. Drawing by L. Hlubek.

Literatura

Dohnal, V. 1988: *Opevněná sídliště z doby popelnicových polí na Moravě*. Studie Muzea Kroměřížska '88. Kroměříž: Muzeum Kroměřížska.

Vránová, V., Vrána, J. 2016: *Tepenec: Karlův hrad – mizející památka*. Archeologické památky střední Moravy 21. Olomouc: Archeologické centrum Olomouc.

Summary

A collection of finds from Hluboký and Tepenec castles in the cadastral area of Jívová (Olomouc District) was donated to the Regional Museum in Olomouc in 2021. It is highly likely that the assemblage of Lusatian culture pottery and slate slabs with a drilled hole come only from the grounds of Tepenec Castle (Fig. 6). The finds can be dated to period between the Final Bronze Age and the Early Iron Age.

Lukáš Hlubek

Klentnice (okr. Břeclav)

Stolová hora.

Doba bronzová. Hradiště. Sonda. Průzkum.
Uložení nálezu: Regionální muzeum v Mikulově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 48.8417633N, 16.6373256E

V rámci přípravy nové expozice v plánovaném Domu přírody v Dolních Věstonicích byl vysloven požadavek na sejmnutí půdního profilu ze Stolové hory. S ohledem na archeologický význam lokality byla tato aktivita spojena se sondážním výzkumem, který provedlo v roce 2021 Regionální muzeum v Mikulově, p. o. Na temeni hory ve výše uvedených souřadnicích byla vykopána sonda o rozměrech cca 90 × 60 cm, hloubka činila cca 90 cm. Sonda byla kopána po 20 cm vrstvách a v celé hloubce sondy byly evidovány četné nálezy, především keramiky, mazanice a zvířecích kostí. Po vykopání sondy byl odebrán půdní profil a následně byla sondáž zaházena.

Literatura

Neuveдено.

Summary

A 90 × 60 × 90 cm test pit dug on Stolová hora in Klentnice (Břeclav District) produced numerous pottery sherds, animal bones and daub from the Bronze Age.

Kristína Piačková, František Trampota

Kunovice (okr. Vsetín)

„Světíkov“.

Slezská kultura. Výšinné sídliště. Povrchový sběr. Průzkum.
Uložení nálezu: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4256761N, 17.8241492E

Na výšinné lokalitě „Světíkov“ probíhal během první poloviny roku 2021 opakovaný povrchový sběr, který byl vyvolán v souvislosti s lesní kalamitou. Celkově bylo posbíráno 66 keramických fragmentů, které se nacházely hlavně ve vývratech stromů. V souboru se vyskytují fragmenty hrnců, amforovitých zásobnic, amfor a snad i mís. Jde o redukčně pálenou keramiku, většinou se stopami po částečném přepálení, několik fragmentů

je zcela přepálených (lehké, popraskané, porézni). Lokalita je již vedená jako výšinné sídliště slezské kultury (Kašparová et al. 2017, 142, obr. 1).

Literatura

Kašparová, T., Španihel, S., Zajíc, P. 2017: Current state of knowledge on Helštýn hill near Valašské Meziříčí – Archeologické poznání vrchu Helštýn u Valašského Meziříčí. *Pravěk* Nová řada 25, 137–168.

Summary

A surface survey at the hill-top settlement in the “Světíkov” field in Kunovice (Vsetín District) necessitated by a forest calamity produced an assemblage of pottery sherds dated to the Silesian culture.

Tereza Kašparová, Samuel Španihel

Lipina (k. ú. Lipina u Šternberka, okr. Olomouc)

„Pastviny“.

Střední až pozdní doba bronzová. Ojedinelý artefakt. Průzkum detektorem kovu, povrchový průzkum. Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84 – 49.7405136N, 17.3276533E

Vlastivědné muzeum v Olomouci získalo od O. Ošťádalů subtilní hrot šípky z bronzu. Šipka byla vyzvednuta pomocí detektoru kovů na louce v trati „Pastviny“, východně od obce Lipiny. Artefakt dosahuje maximální délky 17 mm a je opatřen krátkou tulejkou. Obě postranní křídélka jsou z větší části odlomena. Hroty šípů s křídélky nepatří mezi datačně citlivé artefakty. Tyto nálezy je možné zařadit pouze rámcově do střední až pozdní doby bronzové (srov. Furmánek 1973, 109–110; Salaš 2005, 72).

Literatura

Furmánek, V. 1973: Bronzová industrie středodunajské mohylové kultury na Moravě. *Slovenská archeológia* XXI(1), 25–145.

Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku I. Text; II. Tabulky*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Summary

A bronze arrowhead with barbs was found in the cadastral area of Lipina (Olomouc District). The find can be dated in general from the Middle to Final Bronze Age.

Lukáš Hlubek

Mohelnice (k. ú. Újezd u Mohelnice, okr. Šumperk)

„U Kartouz“.

Lužická kultura. Sídliště. Vertikální řez. Záchraný výzkum.
Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.7643606N, 16.9078497E; 49.7616786N, 16.9109825E

Během měsíců srpna a září roku 2021 byl v polní trati „U Kartouz“ proveden záchraný archeologický výzkum vyvolaný pokládkou kabelu elektrického vedení do liniového výkopu. Výzkum byl realizován v poli na mírném návrší vedle průmyslového areálu, který se nalézá v jihovýchodní části intravilánu Újezdu u Mohelnice. Výkop stoupal z nadmořské výšky 282 m